

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

LIVREIMEN OG LIVSMEDISIN

Ola Nordmann må trekke inn magen og stramme livreimen. Alle politikere og økonomer er enige om det. Vi vanlige borgere vet det vel også. Men så er det dette med praksis. Appetitten ser ut til å være konstant, uansett lønnstrinn.

Sosialdemokrater må foreta seg "noe mer fengende enn bare å administrere," utfordrer Alvar Alsterdal i Arbeiderbladet. Det gjelder selvsagt ikke bare sosialdemokrater.

Kan nedskjærings-tiltak noen gang bli fengende? Neppe. Men de møter mindre motstand om byrdene er jevnt fordelt og materielle verdier ikke er det viktigste i livet. Det er på tide at vi alle spør oss om vi gjør nok for å formidle andre verdier. Det greier seg ikke med en referanse i ny og né til vår kristen-humanistiske arv eller solidaritets-idealet.

Verdier formidles best gjennom praksis. Da Japans eksport i vinter ble rammet gjennom oppskrivningen av yen, den japanske valuta, gikk lederne av en rekke store bedrifter ned 10-15% i lønn.

De fleste av oss vil helst stramme inn andres livreim. Hva om enkelte, interesseorganisasjoner og ledere, begynte med seg selv og utfordret gruppeegoismen i eggen leir? En bølge av ansvarsbevissthet og nøysomhet kunne gå over landet. I kjølvannet ville andre verdier få gjennomslag: Tilfredsstillelsen ved å ofre noe for fellesskapet, erkjennelsen av at vi alle er i samme båt, helhetssynet som gjør det lettere å bære egne problemer.

Et lederskap som fenger. Det må blant annet bestå i å klargjøre små og store sammenhenger på en måte som viser at hver enkelt teller. At det finnes verdier og mål som det er verdt å stramme inn livreimen for. Det er mer enn økonomi det dreier seg om.

SOMMEREN I CAUX

For førti år siden, noen måneder etter at annen verdenskrig var over, åpnet sentret i Caux sine dører. I sommer er franskmenn og tyskere sammen vertskap ved sentret den første uken, for å markere jubileumsåret og den begynnende forsoningen mellom tidligere fiendeland i Europa. Åpningen finner sted 12. juli.

Ungdom setter hverandre stevne i Caux fra 23. juli til 2. august. Dagene 5. - 12. august preges av deltagelse fra USA og Kanada. Midt i august er det planlagt en "dialog mellom kontinentene", med deltagelse også fra Afrika, Asia, Sør-Amerika og Stillehavsområdet.

Fra 25. til 31. august møtes folk fra næringslivet, og vil drøfte hvordan menneskets behov kan settes i sentrum.

INNBYDELSE TIL PEKING

William Jaeger (England) og Richard Ruffin (USA), begge heltidsarbeidere for Moralsk Opprustning, avla et 12 dagers besøk i Folkerepublikken Kina i april. De var invitert av en av landets ledere, som hadde møtt MRA tidligere og hatt kontakt med Jaeger over flere år.

De var i Peking, Xi'an og Shanghai. Høydepunkter var middager i Den nasjonale folkekongressen (parlamentet) og i det kinesiske LO. I det hele hadde de lengre samtaler med mer enn 35 mennesker. Ved en anledning talte de til 32 forskere, hovedsakelig fra fagforeningene og en organisasjon som fremmer vennskap med andre land. I tillegg besøkte de universiteter, fabrikker, kollektivbruk (som nå kalles landsbyer), tre teaterforestillinger og den store kinesiske muren.

De formidlet også innbydelser til MRA's internasjonale konferanser i Caux.

ØST-AFRIKA ÅPNER SITT HJERTE

I løpet av de siste årene har det i forbindelse med arbeidet for Moralsk Opprustning vært en rekke besøk fra Tanzania til Norden og omvendt. Det siste fant sted i mars da Ove Jensen og Finn Harald Wetterfors fra Sverige og Keld Jørgensen fra Danmark tilbrakte fire uker i Øst-Afrika. Her er et utdrag av rapporten fra reisen:

"Invitert av venner i Kenya, Tanzania og Uganda har vi tilbragt fire intense og rike uker i deres land. Ved begynnelsen og slutten av besøket fikk vi anledning til å konferere med venner i Kenya. Det var en glede å se felleskapet dem i mellom og deres vekst som gruppe - de var mennesker med ansvar innen forskjellige samfunnsområder.

I Tanzania opplevet vi hvordan dører inn til hjertet av samfunnet åpnet seg. Venner fra besøket i 1984 satte oss i kontakt med regjeringen, den lutherske og den katolske kirken, skolen, samvirke- og fagbevegelsen, og vi besøkte Zanzibar.

Gjennom hele besøket utviklet det seg et dypere fellesskap mellom våre tanzanianske venner og mellom dem og oss. Sammen søkte vi Guds plan og vilje for et fredelig samarbeid mellom de tre øst-afrikanske landene.

Helt uventet kunne vi også besøke Uganda. Det skjedde mens de siste kampene i borgerkrigen pågikk lengst nord i landet. Ledere vi snakket med, understreket behovet for forsoning og for å bygge opp igjen nasjonens moralgrunnlag.

Et opphold i ett av de mest ødelagte områdene ga oss et inntrykk av de lidelser folk har gjennomgått, men også av håp, og deres beslutsomhet i arbeidet for å bygge opp igjen hjemmene sine."

Blant dem gruppen møtte var viseformannen i NRM (National Resistance Movement), som nå har makten i landet, og den kvinnelige viseministeren for gjenoppbygging. Besøket resulterte i en ny innbydelse til Uganda.

En MRA-gruppe fra Kenya, Zimbabwe, India, Papua Ny-Guinea, England, Holland, USA og Sverige er nå i landet.

ALEC SMITHS BOK PÅ FINSK

Alec Smith, som tilbringer et år i Norge med sin familie, er etterspurt fra mange hold. Han har talt ved menighetssamvær i Haugerud, Ris, Frogner og Ås kirker og ved sammenkomster i Sande, Tønsberg, Larvik, Tomter og Tromsø. Han har truffet flere statsråder, medlemmer av Stortingets utenrikskomité, ledere i fagbevegelsen m.fl., til personlige samtaler.

I mai var Alec Smith fem dager i Finland, i forbindelse med utgivelsen av hans bok på finsk. Fire aviser med spredning over hele landet hadde store artikler om Smiths besøk. Han var spesielt opptatt av hva Norden kan gjøre for å hindre en katastrofe i Sør-Afrika. Støtte til Zimbabwe er vesentlig fordi det kanskje er det land som kan bidra mest til en løsning. Et kirkelig tidsskrift med et opplag på 118.000 skrev: "Alec Smith er ikke utsendt av Zimbabwes regjering, men han kunne ha vært det." I et helsides intervju i samme tidsskrift under overskriften "Afrikanere har store hjerter" klargjør han behovet for dyptgående forvandling i mennesker i den svært vanskelige situasjonen i Sør-Afrika.

Alec Smith rakk å treffe et tverrsnitt av Finlands befolkning, fra ungdom til regjeringsnivå. Utfordringen han ga, gjenspeiles i overskriften i en stor dagsavis: "Gjør hva dere kan for Sør-Afrika - nå."

På finsk heter Alec Smiths bok "Statsministerens sønn - det som skjedde bak nyhetsoverskriftene". (På norsk: "Nå kaller jeg ham bror".) I boka forteller han med stor åpenhet om sin utvikling fra narkoman til samfunnsengasjert kristen, og frem til sin nåværende jobb som eneste hvite feltprest i Zimbabwes hær. Og om hendelser bak overskriftene.

JOHN SÖDERLUND

John Söderlund, som i 30 år ledet det svenske transportarbeiderforbundets avdeling i Norrköping, døde i april. I et minneord i "Dagens Nyheter" skrev Gunnar Wieselgren:

John Söderlund viet hele sitt liv til arbeiderbevegelsen og fagforeningsbevegelsen. Men kampen for den enkelte og det kollektive

ET GRUNNLAG FOR DIALOG

Kardinal Franz König fra Wien har i et par årtier vært en av de viktigste arkitektene av Vatikanets relasjoner med Øststatene, og kjenner inngående forholdene og lederne i den kommunistiske blokk fra Peking til Berlin. I de senere år ha han engasjert seg i Moralsk Opprustnings arbeid i en rekke land. På invitasjon fra Moralsk Opprustning besøkte han USA i to uker i april. Vi gjengir deler av en tale han holdt ved universitetet i Cambridge, Massachusetts:

Moralsk Opprustning er en Gud-gitt impuls og et av de mest betydningsfulle og løfterike trekk i vår tid. Tross motsetninger mellom Øst og Vest er jeg optimist om muligheten for en fruktbar dialog på sikt..

Den grunnleggende kampen i verden står etter min mening ikke mellom systemer, men mellom ideologier som bestemmer systemenes karakter og individenes handlinger. Det er en kamp mellom godt og ondt som ikke er identisk med skillelinjen mellom konkurrerende blokker, men med daglige valg i hjerte og vilje hos mennesker innen alle blokker. Hvordan kan en ellers forklare at de edleste sjeler utvikles innenfor det sovjetiske Gulag-arkipelet langt unna enhver innflytelse fra Vesten - helt tydelig fostret av Gud selv på en måte bare han kan forklare? Mens vi i våre ikke-kommunistiske samfunn utvikler militante materialister hvis første instinkt er å kontrollere og erobre andre for sine mål, like hensynsløst egoistisk som noen totalitær despot.

var for ham ett og det samme. Kampgløden, visjonene og engasjementet for andre fyllte hans liv - til og med på sykehuset.

Hans internasjonale engasjement begynte umiddelbart etter krigen. Da deltok han blant annet i verdenskonferansene for Moralsk Opprustning i Caux, Sveits. Det som skjedde der fant gjensvar hos ham på grunn av hans egen sterke interesse for internasjonal solidaritet og rettferdighet.

Sammen med en gruppe industrimenn, faglige representanter og politikere fra Europa, Amerika og den trede verden, bar han de senere årene ansvaret for de årlige indu-

Hvis vi kan akseptere at hele menneskeheten har visse lengsler felles, såvel som svakheter, ser jeg MRA som en felles idé. På tvers av systemene er det en ideologisk innfallsvinkel som utfordrer alle til å forvandles. Det dreier seg om en ny økumenisk tidsalder som det annet Vatikankonsil åpnet for oss katolikker, og som Pave Johannes Paul har fremmet så sterkt. Jeg tenker da ikke så meget på kirkesamfunn eller bestående kirkelige strukturer, men mer på f.eks. Pavens besøk i Romas hovedsynagoge i vår... Selv hadde jeg æren av å tale ved det kjente muslimske universitetet Al-Azhar i Kairo for noen år siden, hvilket ble betegnet som et første skrittet over en terskel.

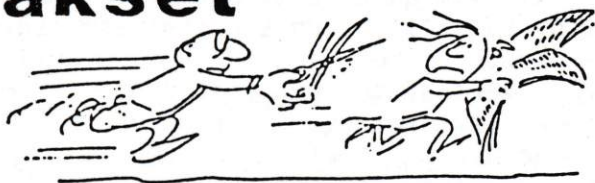
Denne formen for ansvar, at vi alle anstrenger oss for å komme ethvert menneskehjerte i møte, uansett vedkommendes religion eller ideologiske bakgrunn, er Moralsk Opprustnings tilbud til menneskeheten. ... Slik jeg ser det bestreber MRA seg på å oppmuntre den enkeltes tilhørighet og la Guds ånd gi dypere tro eller åpne veien til tro der den ikke finnes. Som det står i Bibelen: Vinden blåser dithen den vil...

Som dere forstår, har jeg sterk tro på verdien av dialog. Du bygger ikke samhörighet med noen du nekter å møte. MRA har fra sin begynnelse fremmet en dialogens kunst hvor mennesker snakker igjennom sine uoverensstemmelser for å finne "ikke hvem som har rett men hva som er rett"... Spesielt opplever en dette sterkt i MRAs senter i Caux i Sveits, hvor jeg er overbevist om at Guds ånd er i virksomhet.

strikonferansene i Caux... Venner i alle verdensdeler sørger i dag over John Söderlund - kanskje spesielt svarte og hvite i Zimbabwe hvor han under flere besøk ga kolleger del i sine kunnskaper på det faglige område, og engasjerte seg i en kamp for forsoning og forandring.

Det siste han skrev i sin notisbok var: "Langt borte finns et langt borte. Lengselen dit kan melde seg på plagenes leie. Men i sengen nær ved er kameraten som har det vanskelig. Min oppgave er å være ham til hjelp hvis jeg kan, om ikke annet, med et vennlig ord. Langt borte og nær ved smelter sammen."

sakset

(Jeg er slått av) hvor uvant min generasjon er ved tanken på å ofre noe eller seg selv, akkurat like usikker som når det er tale om religion. Jeg tror ikke på en tilbakevenden til vanlig religion, men ...det finnes en følelse av vakuum som må fylles. Om man bare holder seg til det mekaniske eller naturvitenskapelige, løper man ikke bare risiko for mentale forstyrrelser, men også fysiske farer som truer vår eksistens.... Det må være en balanse i livet, det må være en hensikt.

Roland Joffé, gullpalmevinner i Cannes for filmen "The Mission",
Aftenposten 29-5-86

Sivilisasjonens slutt kan komme før den første atombomben har falt, fordi en sivilisasjon uten åndelighet er som en samling dyr. ... Jeg er overbevist om at kultur ikke kan eksistere uten religion.

Andrej Tarkovskij, russisk filmprodusent hvis film "Offeret" nå spilles i Norge, Svenska Dagbladet 13.3.86

I store deler av vårt århundre har ordet moral stått lavt i kurs. Samtidig er normer oppløst, og menneskene har opplevd en frigjøringsprosess med stor folkelig bredde. Resultatet er ikke blitt glede og tilfredsstillelse, men angst. Derfor er det nå blitt en veldig efterspørsel etter etikk... Teknologien kaller på etikken på en måte som vi aldri kunne drømme om for få år siden....

Det mest påfallende er en økende interesse for etisk veiledning på det økonomiske felt... Stadig flere ser ut til å erkjenne at økonomi uten etikk blir kaos og krig. Ikke minst viser dette seg når man tar utgangspunkt i at maksimal fortje-

neste er det høyeste mål for all økonomisk virksomhet. Dette ensidige mål vil ganske snart støte an mot hensynet til andre verdier som f.eks. de mennesker som brukes for å nå dette mål.

Professor Jacob Jervell til Aftenposten.

Vi ble suggerert av oljeinntektene. Vi lot oss friste til å bruke penger også til en sterk økning av vårt private forbruk. Vi ble nyrike. Den nyrike er aldri noen sympatisk person. Ukultivert, skrytende, brautende, kunnskapsløs og uten forståelse for at penger er uten egenverdi men et mål for andre verdier...

Det er min mening at dette har mer å gjøre med kultur enn med økonomi. Vi har fått en kultur som i aksellererende tempo blir preget av forflatet materialisme og dårlig smak. På et tidspunkt da vi tross alt er rikere enn hva vi noensinne har vært, er det økonomien som bekymrer og opptar oss mest.

Reiulf Steen i "Weekend-Aftenposten"
14.6.86

"Hvis vi ikke forstår grunnårsakene til terrorisme, vil vi aldri kunne gjøre noe med den," sier Moorhead Kennedy. "Alle militære eller skjulte midler vi måtte benytte for å bekjempe den, blir da uten mening..."

Dette kommer fra en mann som tilbragte 444 dager i fangenskap i Iran, i ett av de mest omtalte gisseldramaer i amerikansk historie....

Kennedy understreker betydningen av å forstå Midt-Østens kultur og Islams innflytelse på praktisk politikk. Regjerings-tjenestemenn "betrakter gjerne verden som en slags pie," forklarer Kennedy. "Denne biten er politisk. Denne økonomisk. Denne kulturell. Denne militær. Henry Kissinger sa en gang: 'Jeg forholder meg til regjeringer, ikke til bevegelser.' Det er denne holdningen som begrenser deg når du skal prøve å forstå slike fenomener som overnasjonale religioner."

Christian Science Monitor,
31.5.86

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

**Utgever: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 — Elisenberg, 0207 Oslo 2.
Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.**

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.